

Laureaci tytułu „Krakowski Ambasador Wielokulturowości A.D. 2024”

Organizacja pozarządowa, instytucja, firma, grupa nieformalna:

Teatr Łąźnia Nowa /Dom Utopii – Międzynarodowe Centrum Empatii – społeczne zaangażowanie oraz działania na rzecz różnorodności i wielokulturowości podejmowane przez Teatr Łąźnia Nowa oraz Dom Utopii wykraczają poza tradycyjne zadania instytucji teatralnej. Warto podkreślić wszechstronność podejścia dyirekcji i zespołu, którzy kompleksowo włączają wartości związane z wielokulturowością w politykę oraz codzienną działalność teatru, co może stanowić wzór dla innych instytucji kultury.

W działaniach artystycznych instytucja uwzględnia tematykę wielokulturową, angażując zagranicznych partnerów oraz artystów, co pozwala na prezentację różnorodnych perspektyw. Przykładem jest organizowany od ponad dekady Międzynarodowy Festiwal Teatralny Boska Komedia, który przyciąga do Krakowa najwybitniejsze spektakle z całego kraju, promując tym samym różnorodność kulturową.

Teatr konsekwentnie realizuje politykę rozwoju publiczności poprzez działania komunikacyjne i informacyjne, takie jak tłumaczenie repertuaru oraz wydarzeń na różne języki, co czyni je dostępnymi dla osób nieposługujących się językiem polskim. Ponadto, instytucja udostępnia przestrzeń twórcom i twórczyniom innych narodowości, tworząc bezpieczne schronienie dla artystów uciekających przed konfliktami zbrojnymi i oddając im głos na równych prawach.

Teatr Łąźnia Nowa i Dom Utopii aktywnie budują partnerstwa na różnych poziomach: międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym. Przykładem jest współpraca z Międzynarodową Organizacją ds. Migracji w Polsce (IOM – UN Migration) oraz udział w Otwartej Sieci Ludzi Kultury REAGUJEMY! Szczególnie istotne są projekty skierowane do lokalnej społeczności romskiej w Nowej Hucie, realizowane we współpracy z organizacjami takimi jak Romskie Stowarzyszenie Oświatowe „Harangos” czy Fundacja Jaw Dikh. Działania te łączące zaangażowanie społeczne z inicjatywami artystycznymi, obejmują prowadzenie świetlicy dla dzieci romskich oraz organizację warsztatów kulinarnych i artystycznych poświęconych kulturze romskiej.

W działalności Teatru Łąźnia Nowa oraz Domu Utopii sztuka staje się narzędziem włączenia społecznego, dialogu i promowania równości. Najistotniejsze jest to, że nie są to jednorazowe projekty nastawione na efekt, lecz świadoma, konsekwentnie realizowana strategia, która wpisuje wartości dialogu, włączenia i różnorodności zarówno w codzienną działalność, jak i w dedykowane aktywności społeczne. To pokazuje, jak instytucja kultury, realizując swoje działania z uwagą i wrażliwością, może stać się prawdziwym ambasadorem wielokulturowości w społeczności lokalnej, nie tylko poprzez to, co robi, ale przede wszystkim poprzez sposób, w jaki to realizuje.

Osoba indywidualna:

Aleksandra Zapolska – od 2013 roku aktywnie działa na rzecz społeczności ukraińskiej w Krakowie. Jej zaangażowanie rozpoczęło się od wspierania rodzin uczestników Euromajdanu, organizując akcje solidarnościowe oraz zbiórki pomocy humanitarnej dla poszkodowanych w tych wydarzeniach oraz w konflikcie na wschodzie Ukrainy.

W 2016 roku współzałożyła Fundację Zustricz, która wyrosła z nieformalnej grupy Klub Ukraiński w Krakowie. Fundacja ta stała się prężnie działającą organizacją pozarządową, znaną z efektywnej realizacji projektów na rzecz integracji mniejszości ukraińskiej w Krakowie. Jednym z kluczowych przedsięwzięć było przygotowanie asystentów kulturowych wspierających ukraińskie dzieci i młodzież w krakowskich szkołach oraz publikacja „Księgi Dobrych Praktyk”.

Aleksandra Zapolska odegrała również istotną rolę w realizacji programu „Otwarty Kraków”, mającego na celu promowanie wielokulturowości i integracji cudzoziemców. Była członkinią zespołu interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji tego programu, współpracując z przedstawicielami różnych mniejszości oraz instytucji miejskich.

Po wybuchu pełnoskalowej wojny na Ukrainie, Aleksandra Zapolska aktywnie wspierała działania Krakowa oraz wojewody małopolskiego w zakresie międzykulturowej współpracy i pomocy uchodźcom. Jej inicjatywy obejmowały tworzenie międzynarodowej sieci psychologów oraz działania sieciujące krakowskie organizacje pozarządowe, co przyczyniło się do skuteczniejszej koordynacji wsparcia dla osób dotkniętych konfliktem.

Dzięki jej zaangażowaniu, Fundacja Zustricz umocniła swoją pozycję jako kluczowa organizacja wspierająca mniejszość ukraińską w Krakowie, a Centrum Wielokulturowe w Krakowie zyskało na znaczeniu jako miejsce dialogu i integracji różnych kultur. Współpraca Aleksandry Zapolskiej z władzami miejskimi i wojewódzkimi w obszarze działań międzykulturowych przyczyniła się do budowania otwartego i przyjaznego środowiska dla wszystkich mieszkańców Krakowa, niezależnie od ich pochodzenia.

Jej empatia, profesjonalizm i zaangażowanie sprawiają, że jest osobą powszechnie lubianą i szanowaną zarówno wśród współpracowników, jak i beneficjentów jej działań. Aleksandra Zapolska, z wykształcenia matematyk, z zamiłowania fotografka oraz wielbicielka tanga, od 30 lat mieszka w Krakowie, nieustannie działając na rzecz integracji i wsparcia społeczności ukraińskiej oraz promowania wartości demokratycznych i obywatelskich.

Wyróżnieni w konkursie Krakowski Ambasador Wielokulturowości A.D. 2024”

Organizacja pozarządowa, instytucja, firma, grupa nieformalna:

Stowarzyszenie na Rzecz Imigranckich Rodzin Osób z Niepełnosprawnością „Patchwork” – odgrywa kluczową rolę w budowaniu otwartego, tolerancyjnego i wielokulturowego społeczeństwa Krakowa. Organizacja nie tylko zapewnia wsparcie cudzoziemcom, ale także aktywnie promuje dialog międzykulturowy poprzez liczne projekty integracyjne, edukacyjne i społeczne.

Dzięki inicjatywom „Patchworku”, Kraków staje się miejscem bardziej otwartym i przyjaznym dla migrantów oraz uchodźców, umożliwiając im aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym miasta. Stowarzyszenie organizuje wydarzenia wielokulturowe, które nie tylko edukują społeczność lokalną, ale również pomagają przełamywać bariery i stereotypy.

Patchwork wyróżnia się innowacyjnymi działaniami, takimi jak:

- Programy przedsiębiorczości społecznej dla imigrantów – wsparcie zawodowe, które umożliwia cudzoziemcom rozwój zawodowy i ekonomiczną niezależność.
- Działania na rzecz cudzoziemców i osób z niepełnosprawnościami – podnoszenie świadomości społecznej i wpływ na lokalną politykę integracyjną.
- Budowanie mostów międzykulturowych – łączenie Polaków i cudzoziemców poprzez wspólne inicjatywy kulturalne, edukacyjne i społeczne.
- Tworzenie bezpiecznej przestrzeni dla rodzin migracyjnych i uchodźczych – miejsce, gdzie mogą znaleźć pomoc, edukację i wsparcie.

Patchwork to nie tylko organizacja wspierająca migrantów – to rzecznik wielokulturowości, który kształtuje przyszłość Krakowa jako miasta otwartego, różnorodnego i integracyjnego.

Fundacja Kocham Dębniki – w ramach Fundacji działa świetlica Dębniki, przestrzeń otwarta na spotkania, na odbudowę więzi pozrywanych przez wojnę i kryzys uchodźstwa, ale też reaktywację osłabionych przez pandemię kontaktów sąsiedzkich. Społeczność Fundacji Kocham Dębniki współtworzy obecnie prawie 1500 rodzin ukraińskich (ok. 5 tys. osób) oraz kilkaset mieszkańców

różnych narodowości. Dziś ukraińskie kobiety same inicjują w świetlicy kursy, warsztaty, spotkania, targi, różnorakie działania i projekty społeczne.

Fundacja Kocham Dębniki wypracowała sposób oddolnego, twórczego cerowania tkanki społecznej i to ponad granicami. Daje przestrzeń do udzielania i otrzymywania pomocy humanitarnej, od 2022 roku nieprzerwanie działa tzw. sklepik, do którego lokalni darczyńcy mogą przynieść, a potrzebujący mogą tu otrzymać rzeczy do ubrania, jedzenia, produkty higieniczne itp. wsparcie. Pomaga długofalowo: podchodząc z otwartością i zaufaniem do indywidualnych inicjatyw, dzieląc się wiedzą i wspierając, lecz nie wyręczając. Pomaga kobietom w kryzysie uchodźstwa odzyskać sprawczość, samodzielnie wypracować sobie własny pomysł na siebie w nowej rzeczywistości. Buduje międzykulturowe mosty, jednocząc i inicjując przenikanie się aktywności rodzimych mieszkańców Krakowa z działaniami osób z Ukrainy i innych krajów. Sprawia, że sąsiedzkość nie jest życiem obok siebie, w obcości, lecz jest prawdziwa, bliska, barwna, skupiona na wzajemny poznaniu i zrozumieniu.

osoba indywidualna:

Małgorzata Olasińska-Chart – jej praca nie tylko ratuje życie, ale także buduje mosty między kulturami i narodami, promując zrozumienie i współpracę międzynarodową. Olasińska-Chart wykazuje się innowacyjnością w swoich działaniach, co widać w jej podejściu do tworzenia nowych programów pomocowych i rozszerzania działalności na nowe regiony. Jej zdolność do szybkiego reagowania na kryzysy humanitarne, jak w przypadku wojny w Ukrainie czy trzęsień ziemi, świadczy o jej profesjonalizmie i skuteczności w działaniu.

Jej praca wykracza daleko poza cele statutowe organizacji, obejmując nie tylko pomoc medyczną, ale także integrację repatriantów, wsparcie dla uchodźców i kompleksowe programy pomocowe.

Różnorodność podejmowanych przez nią działań – od pomocy medycznej, przez programy żywnościowe, po wsparcie dla ofiar wojny - pokazuje jej wszechstronne podejście do problemów humanitarnych.

Olasińska-Chart poprzez swoją pracę, przyczynia się do budowania pozytywnego wizerunku Polski na arenie międzynarodowej, reprezentując polską pomoc humanitarną w wielu krajach. Jej działalność nie tylko pomaga potrzebującym, ale także promuje wartości dialogu międzykulturowego i solidarności międzynarodowej.

W 2019 r. została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi przez Prezydenta RP.

Mateusz Janicki – od początku kryzysu na granicy polsko-białoruskiej w 2021 r. Mateusz Janicki zaangażował się pomoc osobom uchodźczym uwięzionym na granicy. Działa w grupie Granica jako wolontariusz niosący bezpośrednią pomoc, jak i w grupie rzeczniczej stowarzyszenia. Stara się obalać stereotypy dotyczące osób w drodze, jak również promować działania na rzecz praw człowieka. Mateusz Janicki aktywnie włącza się w dyskurs publiczny na temat roli imigrantów i uchodźców w naszym kraju, broniąc praw człowieka i godności osób uchodźczych. Aktywnie uczestniczy w recenzowaniu polityki migracyjnej i integracyjnej rządu – w tym m.in. Strategii Migracyjnej Polski na lata 2025-2030. Bezinteresownie niesie pomoc osobom uchodźczym na granicy, a także nieodpłatnie poświęca swój czas i wiedzę współorganizując i uczestnicząc w wydarzeniach wspierających integrację cudzoziemców i dialog międzykulturowy.

Kamil Fraś – od 12 lat aktywnie działa na rzecz dialogu międzykulturowego w Krakowie, nieustannie angażując się w inicjatywy wspierające zarówno lokalne społeczności, jak i osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Jego pasją jest pomaganie innym, niezależnie od ich pochodzenia, statusu społecznego czy sytuacji życiowej. Wierzy, że każda osoba zasługuje na równe traktowanie, szacunek i wsparcie, a jego działania są tego najlepszym dowodem.

Od lat współpracuje z różnymi organizacjami i stowarzyszeniami, takimi jak Integracyjne Stowarzyszenie Sawore, UNHCR, Centralna Rada Romów, Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM) czy Stowarzyszenie Jududoro. Praca w świetlicy Sawore pozwala mu nie tylko wspierać dzieci romskie, polskie i ukraińskie w edukacji, ale także budować między nimi relacje oparte na

wzajemnym zrozumieniu i szacunku. Poprzez organizowanie zajęć integracyjnych, promowanie kultury romskiej oraz inicjowanie kampanii społecznych, Kamil Fraś działa na rzecz większej akceptacji i współpracy między różnymi grupami mieszkańców Krakowa.

W obliczu wojny na Ukrainie jego zaangażowanie stało się jeszcze bardziej intensywne. Nieustannie pomaga uchodźcom – zarówno romskim, jak i nieromskim – w znalezieniu zakwaterowania, załatwieniu formalności urzędowych, dostępie do opieki zdrowotnej oraz zdobyciu podstawowych środków do życia. Organizuje zbiórki żywności, leków, odzieży i środków higienicznych, osobiście dostarczając je tam, gdzie są najbardziej potrzebne. Działa nie tylko jako organizator pomocy, ale również jako osoba, do której można zwrócić się po wsparcie emocjonalne i psychologiczne. Dzięki jego otwartości i życzliwości wiele osób znalazło oparcie i motywację do dalszego działania. Poprzez swoje codzienne działania pokazuje, że wielokulturowość to nie tylko idea, ale przede wszystkim praktyka, którą można wdrażać każdego dnia.